

Telrapport reeën

Noord-Holland 2018

Colofon

© FBE Noord-Holland, 2018

*Tekst,
Gegevensbewerking,
tabellen,
figuren en lay-out:* Y.M. Versteeg

Tellingcoördinatie: FBE Noord-Holland

Disclaimer:

De gegevens uit dit rapport zijn vrij te gebruiken zolang op de juiste wijze wordt verwezen naar de FBE en de auteur. Specifieke gegevens op deelgebied-niveau zijn op te vragen bij de Faunabeheereenheid Noord-Holland (www.fbenoordholland.nl).

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Samenvatting	3
1. Inleiding	4
2. Leefgebieden & telgebieden	4
3. Methode	4
Het weer	5
Proces	5
4. Resultaten	6
Reetelling 2018	6
Verhouding ♂/♀	7
5. Aanbevelingen	9
6. BIJLAGEN	10
Kaart Leefgebieden ree Noord-Holland	10

Voorwoord

Jaarlijks worden de ree populaties (*Capreolus capreolus*) in verschillende gebieden in Noord-Holland geteld. Deze tellingen worden gecoördineerd door de Faunabeheereenheid (FBE) Noord-Holland en uitgevoerd door de wildbeheereenheden (WBE's) en de terreinbeheerorganisaties (TBO's). De meewerkende tellers, TBO's en WBE's zijn veel dank verschuldigd voor hun inzet.

Dit rapport geeft de resultaten weer van de reetelling 2018. Tevens worden de resultaten van dit onderdeel van de landelijke reewildtelling vergeleken met de resultaten van voorgaande jaren. Op basis van de verzamelde gegevens wordt de populatietrend bepaald.

Samenvatting

Op 21 en 22 maart 2018 heeft deze jaarlijkse reewildtelling plaatsgevonden. Het resultaat van de telling is een totaal van 580 waargenomen reeën in Noord-Holland. Dat is een lichte stijging ten op zicht van 2017.

Resultaten reewildtelling Noord-Holland 2018, Bron FRS.

Gebied	Aantal reeën
Duingebied N-H	146
WBE Gooi & Vechtstreek	355
WBE Wieringermeer	79
Totaal	580

1. Inleiding

De reetelling vindt jaarlijks plaats in Noord-Holland. De keuze is gemaakt om deze telling tegelijk te doen met de telling van de damherten dit is gezamenlijk de grofwildtelling voor Noord-Holland. In de volgende hoofdstukken wordt eerst kort stilgestaan bij de te tellen gebieden en de methode, om vervolgens in tabellen en grafieken de resultaten van de telling weer te geven.

2. Kerngebieden & telgebieden

Ree populaties bevinden zich van oudsher in grofweg 3 concentraties in Noord-Holland. Ten eerste in het duingebied en de aanwezige landgoederen in het westelijke gedeelte. Ten tweede in de bossen in het Noorden (Robbenoordbos, Dijkgatbos en aangrenzende gronden). En ten derde in het Gooi en plasseengebied en het Naardermeer in het oosten van de provincie (dit omvat de agrarische natuurgebieden van de Vechtstreek, het Naardermeer en het Goois Natuurreservaat). Bij het tellen zijn 3 WBE's betrokken, dit zijn de WBE's waarbinnen de leefgebieden vallen waar de eerder genoemde 3 bekende reepopulaties zich bevinden. (zie ook de kaart in de bijlage)

- Zuid Kennemerland,
- Wieringermeer en
- Gooi & Vechtstreek.

Over de telhistorie van de verschillende gebieden is de volgende opmerking op zijn plaats: De tellingen worden georganiseerd in samenwerking met de FBE en sinds 2014 in alle kerngebieden uitgevoerd volgens het landelijk protocol. Er is in de kerngebieden al een veel langere telhistorie, maar deze tellingen gingen niet volgens dezelfde methode.

Tot 2006 was er reewildbeheer in Noord-Holland, in 1997 stopte het beheer van het ree in de waterleiding duinen en na 2006 was er nergens in Noord-Holland nog reeënbeheer.

Intussen groeit de reepopulatie in Noord-Holland en niet alleen in de gebieden waar ze lange tijd al voorkomen. Via www.waarneming.nl is informatie beschikbaar dat de waarnemingen van reeën buiten de drie hierboven genoemde gebieden inmiddels regelmatig zijn, ondanks dat deze waarnemingen niet methodisch worden verzameld, vormde het aanleiding om binnen de WBE's de vraag te stellen of zij inmiddels ook regelmatig reeën waarnemen binnen de WBE. Een aantal WBE's heeft deze vraag positief beantwoord. Daarmee ligt er een vraagstuk voor komend jaar om de reewildtelling opnieuw te bekijken en wellicht uit te breiden.

3. Methode

De tellingen worden uitgevoerd volgens het *Protocol damhert- en reetelling Noord- en Zuid-Holland* dat te vinden is op de websites van de FBE. Voor een uitgebreide omschrijving van de telmethode verwijzen wij naar dit document.

Het weer

De weersomstandigheden verschilden op de teldagen vooral in temperatuur, de tweede dag was een stuk warmer.

Tabel 1: Weergegevens van beide teldagen, bron: www.accuweather.com en www.knmi.nl.

Datum		Windrichting	Kracht	Zonuren	Temperatuur
21-03-2018	Ochtend	ZW	2 Beaufort	Bewolkt	-4°C
21-03-2018	Avond	Z/W	2 Beaufort	Bewolkt	9°C
22-03-2018	Ochtend	Z/W	3 Beaufort	Bewolkt	2°C
22-03-2018	Avond	Z tot ZW	3 Beaufort	Bewolkt	10°C

Proces

De tellers leveren met hun inzet een belangrijke bijdrage aan het verzamelen van data, data die inzicht geeft en een onderbouwing vormt voor (mogelijk) beheer, zodat men kan inspelen op wensen en belangen rondom de betreffende diersoorten.

De telploegen bestaan meestal uit twee tellers en minimaal uit één teller die ervaring heeft met beheer en/of tellingen van grofwild. Iedere telploeg telt in een vastgestelde telsector langs een vastgestelde telroute. De telploegen noteren de waargenomen dieren op de geleverde telformulieren. Vervolgens voeren de contactpersonen de gegevens digitaal in het faunaregistratiesysteem (www.faunaregistratie.nl). Hieronder het aantal tellers die worden ingezet in de verschillende gebieden.

Tabel 2: Inzet van personen in Gooi & Vechtstreek voor de tellingen 2016 t/m 2018.

Jaar	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden	Aantal deelgebieden
2016	14	55	20	8
2017	14	55	20	8
2018	14	55	20	8

Tabel 3: Inzet van personen in Wieringermeer voor de tellingen 2016 t/m 2018.

Jaar	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden
2016	1	8	5
2017	1	11	5
2018	1	11	5

Opmerking: De telgebieden in de Wieringermeer zijn verdeeld in 4 gebieden van Staatsbosbeheer (vooral bos) en 1 gebied eromheen (velden).

Tabel 4: Inzet van personen in Zuid Kennemerland in 2017 en 2018 (alleen voor Noord-Holland)

Jaar	Aantal telcoördinatoren	Aantal tellers	Aantal telgebieden	Aantal deelgebieden
2017	1		21	2
2018	1		21	2

De data-analyse voor de reeën is ook conform het telprotocol uitgevoerd. De resultaten van de uitgewerkte telling worden gevalideerd door het beoordelingscomité, daarna wordt de telling vastgesteld door het FBE bestuur.

In het beoordelingscomité hebben de volgende organisaties zitting en nodigt de FBE de vertegenwoordigers uit voor overleg.

Beoordelingscomité 2018

Partij	Vertegenwoordiger
WBE Wieringermeer	Arjan Beetsma, Tony Voorwinde
Staatsbosbeheer Wieringermeer	Leon Kelder
WBE Gooi & Vechtstreek	Berry Richter
Goois Natuur Resultaat	Poul Hulzink
Naardermeer	Kelly Meulenkamp
Zuid Kennemerland	Jan van Mourik
Staatsbosbeheer	Barbara Duijn
Waternet	Maaïke Veer, Leo van Breukelen
Natuurmonumenten	Rogier Dijkstra, Erik de Haan
Vereniging het reewild	Sjoerd Joustra
FBE Noord-Holland	Yvonne Versteeg, Désiré Karelse
Dierenbescherming	Aanspreekpunt?

4. Resultaten

Reetelling 2018

Hieronder de resultaten van de telling, dit op basis van de MNA berekening (minimum number alive, zie voor nadere uitleg het telprotocol) In de paragrafen per WBE staan de overzichten in meer detail per telronde en de tabel met de MNA per telgebied weergegeven. De onderstaande tabel is het eindresultaat van de toegepaste methode.

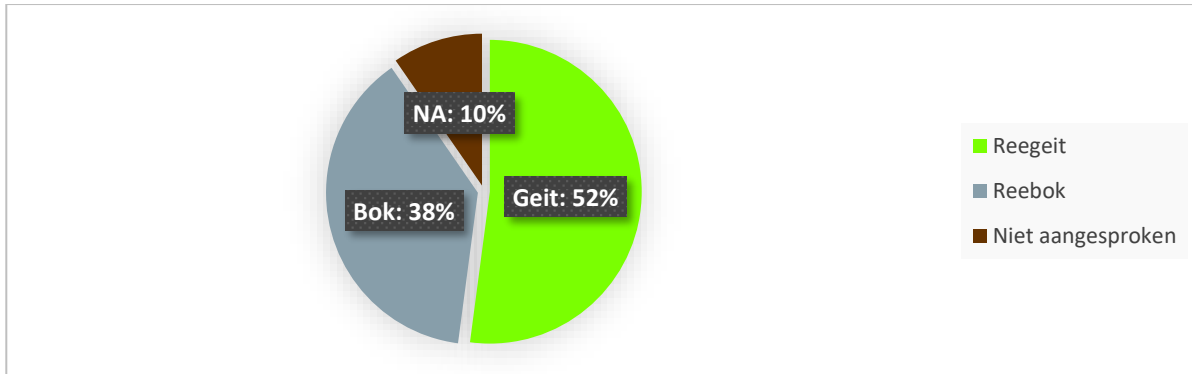
Tabel 5: Overzicht telling reeën 2018 (Bron, FRS)

Jaar	Geteld per gebied	Bok	Geit	Bok kalf	Geit kalf	N A	♂	♀	N A	Totaal
2018	Wieringermeer (FRS)	31	34	1	4	9	32	38	9	79
	Gooi & Vechtstreek (FRS) ¹	102	154	33	41	25	135	195	25	355
	Zuid Kennemerland (FRS)	56	69	3	6	12	59	75	12	146
		159	227	67	81	46	226	308	46	580

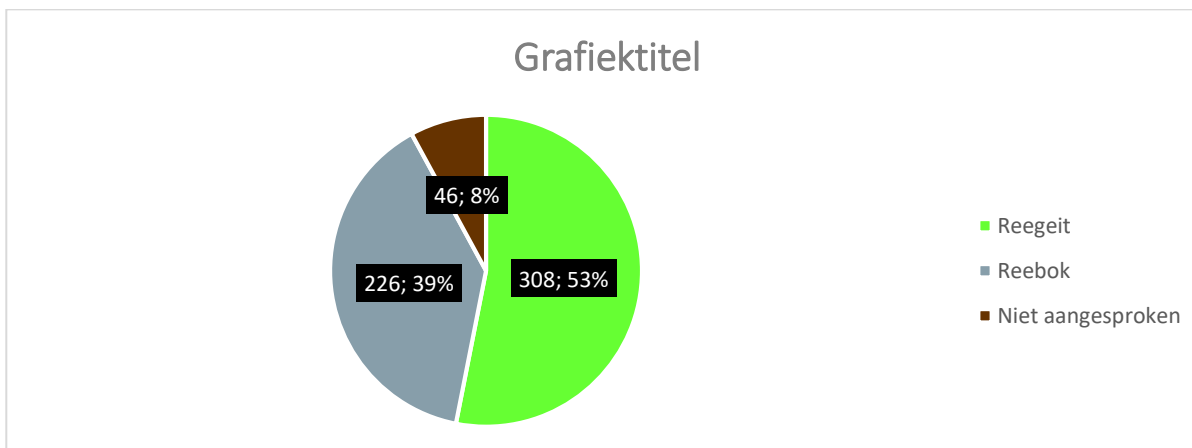
¹ Deze telling is zonder gegevens van het Goois Natuur Reservaat, daar is voornamelijk niet geteld.

Verhouding ♂/♀

Grafiek 1a: Geslachtsverhouding telgegevens 2017

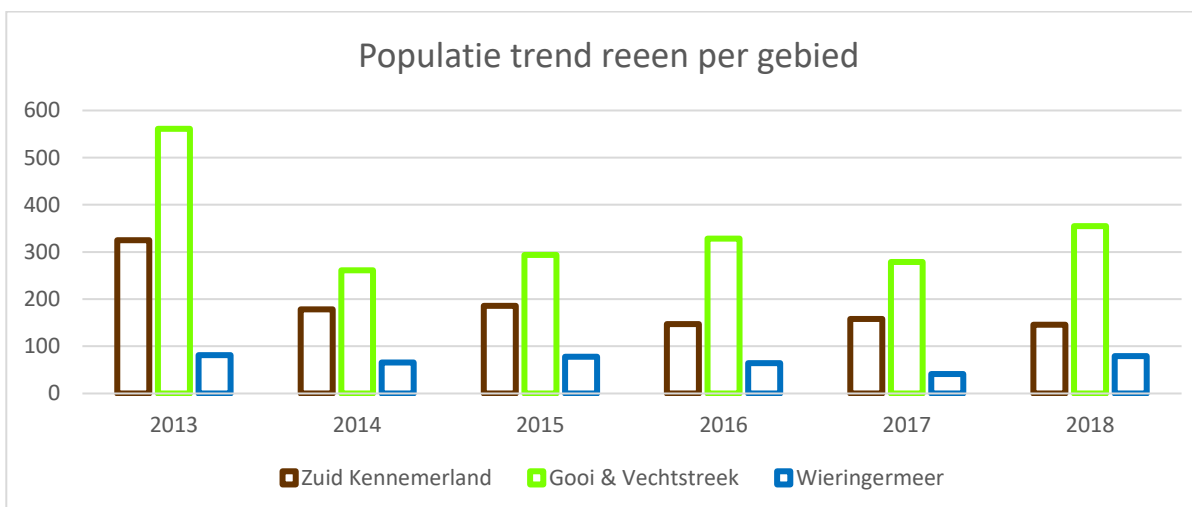

Grafiek 1b: Geslachtsverhouding telgegevens 2018

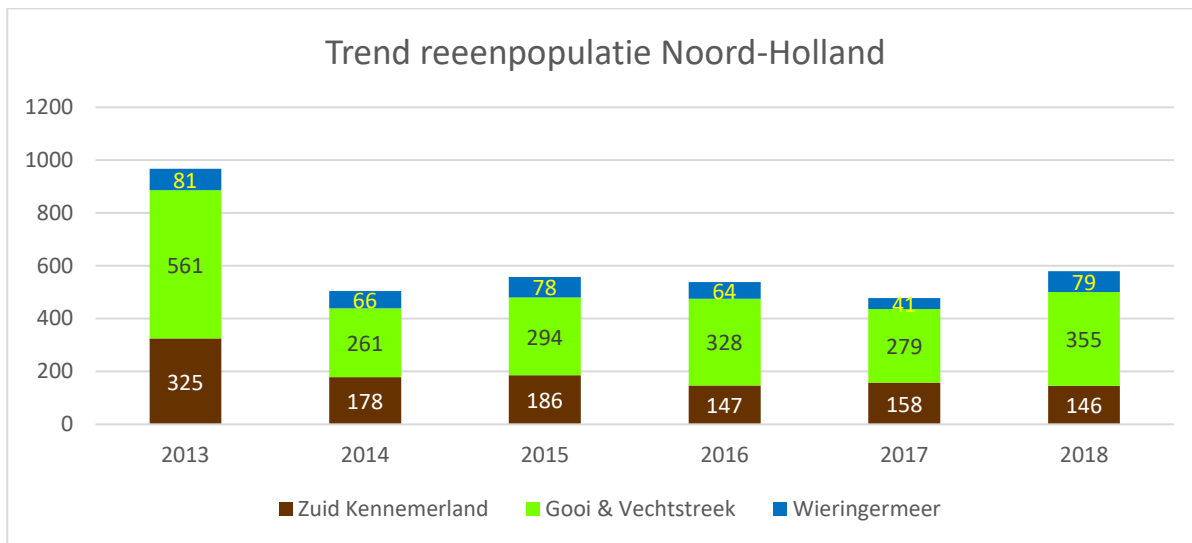
Vergelijking met voorgaande jaren. Het aantal getelde reeën in Noord-Holland is licht toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren.

Grafiek 2: Trend per WBE/gebied van 2013² t/m 2018 (bron, tabel jaarverslag FBE 2016 en FRS voor 2017/18)

² De telling in 2013 wordt nog uitgezocht of deze geschikt is voor de trendtelling, wegens de gebruikte methode.

Grafiek 3: Trend totale ree populatie van Noord-Holland van 2013³ t/m 2018 (bron, tabel jaarverslag FBE 2016 en FRS voor 2017)

Tabel 6: Overzicht tellingen 2013 t/m 2018 (Bron: jaarverslagen 2017 FBE en FRS)

Jaar	WBE	Bok	Geit	Bok kalf	Geit kalf	N A	♂	♀	N A	Totaal
2013⁴	Zuid Kennemerland	110	170	8	7	28	120	177	28	325
	Gooi & Vechtstreek (?)	172	300	19	22	48	191	322	48	561
	Wieringermeer	28	41	5	4	3	33	45	3	81
	Totaal	310	511	32	33	79	344	544	79	967
2014	Zuid Kennemerland	64	85	11	7	11	75	92	11	178
	Gooi & Vechtstreek	68	129	20	36	8	88	165	8	261
	Wieringermeer	33	19	5	5	4	38	24	4	66
	Totaal	165	233	36	48	23	201	281	23	505
2015	Zuid Kennemerland	59	98	4	3	22	63	101	22	186
	Gooi & Vechtstreek	92	130	18	25	29	110	155	29	294
	Wieringermeer	29	27	3	3	16	32	30	16	78
	Totaal	180	255	25	31	67	205	286	67	558
2016	Zuid Kennemerland (FRS)	49	68	8	7	15	57	75	15	147
	Gooi & Vechtstreek (Rap)	101	128	19	36	44	120	164	44	328
	Wieringermeer (FRS)	19	29	4	4	8	23	33	8	64
	Totaal	154	200	46	72	67	195	265	65	539
2017⁵	Zuid Kennemerland (FRS)	64	62	9	4	19	73	66	19	158
	Gooi & Vechtstreek (FRS)	73	131	19	31	25	92	162	25	279

³ De telling in 2013 wordt nog uitgezocht of deze geschikt is voor de trendtelling, wegens de gebruikte methode.

⁴ De telling in 2013 wordt nog uitgezocht of deze geschikt is voor de trendtelling, wegens de gebruikte methode.

⁵ De cijfers van dit jaar worden nog aangevuld, 1 telgebied was de invoer vergeten.

	Wieringermeer (FRS)	13	21	5	0	2	18	21	2	41
		142	193	41	56	46	183	249	46	478
2018	Wieringermeer (FRS)	31	34	1	4	9	32	38	9	79
	Gooi & Vechtstreek (FRS)	102	154	33	41	25	135	195	25	355
	Zuid Kennemerland (FRS)	56	69	3	6	12	59	75	12	146
		159	227	67	81	46	226	308	46	580

5. Aanbevelingen

Er waren voor 2018 verschillende aanbevelingen voor de rapportage, bijvoorbeeld om de telling provincie dekkend te krijgen of om het telresultaat in een landelijk perspectief te plaatsen.

Het is belangrijk om te kijken op welke andere plaatsen er inmiddels ook reeën voorkomen in Noord-Holland, zodat er een compleet beeld ontstaat. Dit jaar is geïnventariseerd onder de WBE's. Dat levert onderstaand beeld op van WBE's die aangeven structureel reeën in het gebied te zien.

WBE	Aanwezigheid reeën	Opmerkingen
Zuid-Kennemerland	Ja	
Wieringermeer	Ja	Reeën zijn al gesignaleerd onder Medemblik (>20km van het bos) Huidige telling SBB, in en rond het bos, weinig transparantie Zowel WBE als SBB vult FRS
Gooi en Vechtstreek	Ja	In het Goois natuur reservaat wordt niet geteld.
Noordkop	Ja	Eerste reeën zijn gesignaleerd op Wieringen, populatie Robbenoordbos
IJmeer en Vechtstreek	Ja	Telling 2018 niet uitgevoerd, wegens misverstand
Noord Kennemerland	Ja	Er is een kleine reepopulatie die zich begint te vestigen in de WBE.
Wijcker en Langemeer	Ja	Enkele exemplaren
Spaarnwoude	Mogelijk	
Amstelland	Mogelijk	
Haarlemmermeer	Ja	Op de terreinen van de landgoederen worden regelmatig reeën waargenomen, 1 sprong met minstens 16 stuks.

Onderstaande websites: geven ook gegevens voor de populatie reeën, al zijn deze gegevens niet altijd wetenschappelijk verantwoord.

www.waarneming.nl ; www.ndff.nl ; www.zoogdierverening.nl ; www.landschapnoordholland.nl

Voor de tweede aanbeveling: het landelijk perspectief, heeft de FBE ook aanvullende gegevens nodig.

Een derde aanbeveling is om de reeënpopulatie ook op kaart in beeld te brengen, zodat per deelgebied de stijging zichtbaar wordt.

6. BIJLAGEN

Kaart Kerngebieden ree Noord-Holland

